

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

Deres referanse:

Vår referanse:
22/213-1

Vår dato:
07.09.2022

Kunnskapsbehov i lys av Kif-komiteens nye mandat i perioden 2022-25

Kunnskapsdepartementet utarbeider tildelingsbrev til underliggende etater i september, og har åpnet for at komiteen gir innspill om behov for statistikk eller kunnskapsinnhenting. Kunnskapsdepartementet har gitt Kif i oppgave å støtte og gi råd til universiteter, høyskoler og forskningsinstitutter (UHI-sektoren) i arbeidet med kjønnsbalanse og mangfold blant ansatte. I tillegg skal komiteen bidra til bevisstg ring og økt kunnskap om mangfold, inkludering, trakassering og hvordan kjønn, sosial og etnisk bakgrunn påvirker kritiske overganger i en forskerkarriere. Med dette mandatet skal komiteen ha et mer interseksjonelt/flerdimensjonalt fokus ved å inkludere kjønn, etnisk og sosial bakgrunn i sitt arbeid. Ulike mangfoldsdimensjoner kan samvirke og forsterke og gripe inn i hverandre på ulike måter. Dette forutsetter at komiteen bygger på forskning og statistikk fra universiteter, høyskoler og institutter i norsk og nordisk sammenheng.

Komite for kjønnsbalanse og mangfold har drøftet kunnskapsbehov i lys av Kifs nye mandat i perioden 2022-25. Et sentralt spørsmål er hvilken type forskningsfunn finnes, og hva mangler for at sektoren kan arbeide kunnskapsbasert for å fremme kjønnsbalanse og mangfold. I første rekke ser komiteen det som problematisk å arbeide med sosial bakgrunn uten et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag om sosial bakgrunn blant forskere i norsk akademia.

Sammen med KD, NFR og andre aktører ønsker komiteen å utvikle et bedre kunnskapsgrunnlag for alle grupper nevnt i mandatet. Vi trenger å vite mer om barrierer for karriereutvikling, erfaringer med ekskludering/trakassering og diskriminering samt tiltak som kan adressere slike utfordringer. Det er viktig med god statistikk på alle mandatomr dene, her peker kanskje sosial klasse seg ut som et felt med lite tilgjengelig statistikk. I tillegg trenger vi kvalitative studier som belyser karriereveier og overganger i forskerkarrierer. Hva fremmer og hemmer personer på vei mot akademiske toppstillinger?

Institutt for samfunnsforskning har nylig lagt frem topplederbarometer for to hundre store n ringslivsselskaper annethvert år. Vi ber Kunnskapsdepartementet vurdere om det er aktuelt å bestille tilsvarende tall med infografikk om kjønnsbalanse blant toppledere på universiteter, høyskoler og forskningsinstitutter (rektor, dekan, direktør og leder av sentre for fremragende forskning). Så vidt vi forstår er innhenting av tallgrunnlaget ikke vanskelig. Statistikk (fra SSB) om etnisk mangfold kunne supplere oversikt over kjønnsbalanse i akademiske toppstillinger

Her er komiteens vurdering av kunnskapsbehovet på mandatomr dene.

Kjønn: Det finnes statistikk, kvalitativ og kvantitativ forskning om kvinners karriereveier. Det er fortsatt behov for forskning om følgene av trakassering og ekskludering for kvinners karrierer.

Sosial bakgrunn: Det finnes noe statistikk, men det er behov for mer omfattende og mer nyansert statistikk om sosial bakgrunn. Komiteen/sektoren trenger også kvalitative studier av sammenhengen mellom sosial bakgrunn og karriereveier og barrierer i akademia.

Innvandrere/norskfødte med innvandrerforeldre: Det finnes statistikk og forskning om studenter fra norske innvandremiljøer, inkludert norskfødte med innvandrerforeldre. Det finnes lite undersøkelser om karriereveier og erfaringer til forskere i denne gruppen.

Internasjonale forskere: Det finnes statistikk og flere undersøkelser om internasjonale forskeres situasjon i høyere utdanning og forskning. Det er behov for mer forskning om karriereveier og erfaringer med inkludering, ekskludering og trakassering for denne gruppen.

Trakassering: Kif vil styrke kunnskapsgrunnlaget om trakassering og diskriminering i norsk akademia ved å initiere en ny kartlegging i denne perioden (blant annet ta initiativ til at det gjennomføres en ny undersøkelse av trakassering og diskriminering i sektoren som bygger på den som ble gjennomført i 2019). Forslaget om en slik undersøkelse vil fremmes til institusjonene i sektoren gjennom UHR og FFA.

Sektorens behov for kunnskap går utover komiteens mandatfelt. Komiteen ønsker at Kunnskapsdepartementet og andre relevante aktører foretar kunnskapsinnhenting om alle diskrimineringsgrunnlagene inkludert i aktivitets- og redegjørelsesplikten i likestillings- og diskrimineringsloven. Undersøkelser av trakassering bør også inneholde spørsmål om opplevd diskriminering på tvers av ulike diskrimineringsgrunnlag, utover kjønn, etnisitet og sosial bakgrunn.

Vennlig hilsen

Ragnhild Helene Hennem
leder, Kif-komiteen

Ella Ghosh
seniorrådgiver

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UHR

Kopi til:
Elise Naumann
Herdis Hølleland
Ragnhild Hennem